

1.

[0-16]

Married life

Monna ge a tšere mosadi o a mo nyala. Ge papage a hwile, o šala a tsena ntlong ya papage, o tšea mmaneage, mosadi wa papage yo monnyenyane. Ge papage a se a hwe ga a na tshwanelo ya go tsena ntlong ya gagwe. Yo a ka tseago mmage ba ka re ke lešola, o ya šola. Ge ba re motho o ya šola ke ge a dia dilo tša go šiša, tša go se diwe ke batho ba bangwe. Motho a tšewa ke motswalage le ngwana a ramogoloage. Mogolo a motho le moratho ba ka se tšee kgaitšadi tša bona. Ge yo mogolo moratho a ka hwa, yo monyane o šala a tšea mosadi wa gage, a tsosetša mogolo a ge ntlo. Ge monyane a hwile, mogolo o tsena ntlong, a tsosetša monnage lapa. O tla no mmitša mosadi a monnage goba mosadi a mogolo age. Dikgomo tša go nyala ke tšona tše di bofang motho, le ge monna a hwile, gore le ge a kaolwa o tla no belega la ga mokete yo a hwileng, ka hore bana ba ana dikgomo. Go kaolwa ke go tšewa ga mosadi ga a rata monna o mongwe fela, eupya ga a ka mo tena x o a mo lahla, a nyaka yo mongwe monna, le yena a re go mo tena, a nyaka yo

2. mongwe. Monna o kganyetša mosadi, ke yena yo a mo emišang ka koto le tee, a mo roga, a mo kopakopiša a be a komš fase ka molomo.. O kgōla kgōla mosadi wa gage ka gobane o x mo nywetše ka dikgomo, o re kilwe ka theko ruri. Fela ba bangwe ba phela le bona ka khutšo. Ge a bolela nae o re ga o tsebe gore ke nywetše, zekete kete sa gage. Ka bolela; wa bolela. A be a šetše a mo šupa šupa ka monwana o nyaka go tsena, mosadi hona mouwe o jore hwenethe, a hwela dinogana teng. Basadi ba Sesotho ba phela ka go inamišwa, le gona a ka se bolele gabedi le ge e le gararo le monna. O ya itota gore a se kgopiše Rankgōma. Ba bangwe ba gona banna ba go phuphya ka ntepa. Ba uwe le hē ha ba die, helang x ho bolelang mosadi, o jo ngwaya setšhitšhi sa dinta. A re bjale ka hore mmage-mokete o ryalo, le nna ke ryalo. Batho ge ba bona taba ye ba re o fenywa ke mosadi. Ge monna le yena a iniša mosadi kaso, batho ba re o tshwenya morwedi a mokete. Mosadi o godiša

3. ratswalage, ka gobane ke yena yo a mo robelang dithupa. Ge morwa wa gage a nyaka go betha mosadi, mokgalabje o name a k thinthe jase, mokgophana wa mokgatlhana, wa ho bofya ka masotwana, a re: mošimane o hlwa a tshwenya mma hohono! hohono! hohono! Morwa o tla nama a homola a re tuu. Mokgalabje a šetše a holetša mokgatlhana; a mo šupa šupa ka patla. Mmatswalage le yena o ya godišwa ka gobane ke yena karaki ya go rwala bana, o ya ba bopula ka thari, lethari la jo tsanka la ya nokeng, sekekolwana sa kgobathetša tše dinnyenyane. Ge e le moratho wa monna a gage o no mo godiša fela; kgaitšadi ya monna a gage ke dithulaganyi ga ba ratane, ba no nna ba bopelana; kgaitšadi e ikgantšha e re ke ka gešo, mosadi le yena a ikgantšha a re ke ka haka. Mogongwe ba be ba tšeeane ka dimpa, ba lwe. Mosadi o rata monna o mmeela le se se ilago, go bjalo le monna, ba re mona mpyana ga a fete sebedu, o se lela mosadi le bana.
4. Ge e le nyatsi yona e ya rapeletšwa, le gona o beela monna tša motshego, tše a sa di honego lapeng la gagwe, gore a mo goge pelo. A kgolwe ke yena. Monna ge a na le dinyatsi goba mekaolwa o kobakobiša mosadi wa gage. A itshephile mekaolwa. Mokaolwa o jo mo rata ka ntle go mosadi wa gage, ke mosadi wa nageng goba wa lefokeng. Monna ke yena kgoši ya lapa la gage. O ya buša. He monna a boya metseng o mo tšeela patla, a mo kwatamela fase ka dikhuru, a mo lotšha, a mmotšiša maphelo a batho kwa a tšwang, ka morago a mo gōgōbela ka lehlapelo, a mo fa dijo. Monna le yena o eta a hopela mo dikgorong a iše mahopelo ka gae. Mahopelo a hlomelelwa ka patlana ya lefatšana, a a ka dietšwa, le ge gae e le kgole, a be a tle a fihle gae. Mosadi o etela ka tumelele ya monna ge monna a sa rate a etela, le ga gabo a ka se e, ge a nyaka go reka selo o kgopela Hankgōmeng. Monna o tla dumela ge mosadi a reka ka gobane ga a rate go mo hlabiša dihlong. Mosadi o tla šala a hlahlamphela
5. diphetha, a apara ditilwane tše ntši mo dinōkeng, a dia matheti ke badii ba ona, a dia tlōpō, mme a letša pōrobele ya maseka, a re ke a sepela a re tswiki! tswiki!. O tla nama a eta a kgethwa ke banna, ka gore ke mosadi yo mobotse wa mosese wa go wa lengotu

/la letsoku.....

la letsoku. Mosadi a ka se gane go lalwa ke monna ka gore o a mo rata. Ga a ka gana a ka no mmetha, le gona a ka se be le molato, le mosadi a ka se bolele gore ke letše ke inama ke gana go lalana le papage mokete. Ke taba ya dihlong. Mosadi o ya nokeng, o hlagola mašemong le monna, o swara letšepe la diphokolo, o bjala mabele ka sekōkō, ga go na mošomo o a ka se o šome, ge e se go rema mahlaku gona ke ga banna le go aga mašaka. Maseka monna o mo rekela ka nku ge e le monna wa mohumi. Ge a tšerwe ke modiidi o lokela maseka a mane a mararo ka kotong le tee. Mesōšō le ditepa di segwa ke banna. Matata le ona a segwa ke banna ba dikwala, ba ba tsebago go roka le go sega. Mehopo ya go jela e betlwa ke banna.

6. Monna o agela mosadi ntlo, ka fa ntlo ba tla nyaka bana, mosadi a ka se ke a gana ge monna a mo lala. Ge e se mosadi wa go itshepetša, ke eena a ka ganang, fa gongwe a dumela, a tšhaba go botša monna gore o rile o sa ile bofefe, ka šala ke go fošetša ke lala le mokete. Ka gobane go se na lebadi tšhobeng la badimo, monna a ka se tsebe, mme mosadi yo mo bjalo ka gobane ga a kgolwe ke monna wa gage, e re ge ba thoma mošomo wa go dia ngwana, a e a botše monna yo a tšeanang nae sephiring, a re o thomile le yola a thome. Monna yo a mo nyetseng ke wa bošego, wa lefoka ke wa mosegare, fela ngwana yo bjalo ga a na madi a mabotse, o phela ka go šisitlega. E be o mosesane, e dimpana e be mararampana, hlogwana e mo šite, makotwana le ona e be dikgonyana tše di tshesane. Ngwana o mobjalo o boka ntšhi fela. Gantsi basadi ba atiša go bolaya banna. Ge mosadi a tšere dimpa mo monna a sa tsebego, o a mo lesa, a tla a re go bja gona ka mo, ya nama ya e ba ke khutlilwe, ke khutlilwe, mehlapologo thii, maloko šile, ke moka ke lehu. Mosadi o tla šala a tšewa.

7. Mosadi ge a šita o biletšwa dingaka tša mo alafa. Ba nwa dihlaire ba ya ntlong le mosadi, fa gongwe mosadi a be a bone lehutō. Mosadi ge e le phatša, a palela dihlaire, go tšewa monnaga a hlatswa dirope tša mogoloage. Ba tšewa ke monna o

s196

tee. Mosadi ge a hwelwa ke bana ba re o ya bodiša le yena ga a ratege, ba bōgadi le bona o tla tlwa ba re na re diang ka selo se bodiša. Mo gongwe mosadi o atiša go goma tesla, e be se a diileng, a be a šale a ikgona gona a le bjale le yena ga ba mo rate, ba a mo alafa. Mosadi mo gongwe o tla ka thari ya banenyana fela, le yena ga a ratege, ba re o tswala magōkōbu fela. Le ge a fiwa bana, thari ye e bjalo ba re e ya sōkollwa, o nwešwa diša, a belega la ga mokete. Monna yo mongwe ba rile ba mmotša ba re re filwe ngwana, a re ke mong, ba re ke ngwanenyana, a re aowa kgošakgošang, ka moso ba re re filwe ngwana, a re ke mong, ba re ke ngwanenyana, a re fetišang le mēbutēdi.

8. Monna wa Sesotho ga a tšee mosadi a le tee, ge a se na dikgomo o ya kaola, ga a na le dikgomo o tšea ba babedi le ge ba le bararo goba ba ba selelago. Basadi ba bantšī ke bona lehumo la Sesotho. Ge monna a tšere basadi o bitšwa monyemotsana, ge e le ba bantšī. O tla ja ka fa, a tla a ja ka fa, a mangwe magobe a ba phara ka ona a re ke dipotša; dityatya. Ge a tletše ke baeng o goboka magobe kwa le kwa, a nama a ba horiša. Ga go na bootswa Sesothong, ge e se monna a eta a bulela basadi ba batho, ke yena setlhotlolo. Mme lehu la hahe le kgaufsi, ka hore ba tla mo rema ka dilepe, le ge a ka hwa, ba re; hodu le lefa ka setopo. Le mosadi a gage a ka se mo lelele, o tla re moipolai ga a llelwe. Motho o mo bjalo ke lehodu, ge a rata go utswana le mosadi yo, a ka mo utswa nageng ba lalana gona; fela ge e le ka gae, ka ntlong, gona ke kotšī. Modiri wa dilo tša go bolela basadi, o tla be a tennwe ke bophelo. Seema se re: Ga di wetše mosadi fela le modia di a mo wetšw.
9. Ba bangwe banna ba bitšwa gore ke dikata. Ke gore ba kata batho. Ba re go hlakana le mosadi mo nageng ba mo sware, ba mo pēnyē, ba die mošomo. Ga ba na taba le ge a ile kgwedding, mo gongwe ba wele ba humane go le bjalo, ba hwe, fa gongwe ba humane go se bjalo, ba die mošomo. Basadi ba bantšī ba šetše ba lemogile dikata-batho. Ga a tšwela go mosadi o bona ge a

- sepela a le tee, a lahlegile, a dia robêrobê le lešoka, o jo tšwa mo a beng a khutile, a šetše a ntše mpêdi, a ntše nhlwamphefere. A itokišeditše ruri a rile nnywa. Ga a tšwela a kitima a swara mosadi, mosadi wa bohiale o mo ya ka fase, a mo swara ka pōpō, a ithikhunyathi-khunya, monna wa sekatabatho le ge a na le maatla o jo re bjara, a nama a fela matla, mosadi ga a swareletše a se lese pōpō, a ka ba a jo re tšapo, a re kgong tša menapye. Ba ba sa tsebego temana ye ya go goga ka pōpō o ya ba swara a ba dia tše kgolo, ge a humana e le mogolele o ya mo raga phsiotse ge a humana e le sekekolwana o ya se tetebanya lefase, a itlogela. Ge a humana e le yo a
10. kwanang nae, e tla bontšhana mahunelo a ditsiba, ya šuputšana. Ge e ka re e sa le le^h! šh! šh! a tlwa hei! monna! o diang! o tsena ka matsētšele a tšhaba. Mokgoši wa lla wa seleka morole wa masogana wa mo phalalela, ge a tshwerwe o ya bofya ka matswa, a nyakelwa monna wa dihōba, kwa kgorong ya mošate, a mo šimamiša go tlwa le gona, a ba a tloga a gagaba. Monna ge a tšere basadi ba bantši ba bangwe ga a ye go bona, ba eta ba itopela bana ka ntle, fela ba itote a se ba bone, gobane a ka lwa le bona. Monna ge a hloka tšwala, mosadi le yena o eta a ema mere le ye metona, a itopela bana. Monna ga a na taba o leboga fela ge bana ba ana yena, fela a se ke a mmona. Ditaba tša lapa ga die kgorong, di rerwa fela ka gae, le gona ga go motho yo a ka tsenang phapanong ya lapa. Monna wa basadi ba bantšhi, o tšea mosadi wa pele, ke yena mohumagadi, mosadi wa mohumagadi ke ngwanabo malome a motho, ke yena ye a bušang lapa ka yena. Mosadi yo mongwe le yo mongwe o swanetše go tshwela mare diatleng a šome. A die dithoto tša lapa la gage.
11. Dithoto goba dikgomo tše basadi ba di humanang ka mo lešakeng ke tša bana ba mohumagadi. Bana ba mošate ba tšewa ke dindona, ba basadi ba morago ba tšewa ke bafō ba ba tsebalegi. Monna o tšea basadi ba bantšhi ge a na le dikgomo tše dintšhi. Monna wa basadi ba bantšhi, o robala le mosadi, ge e le motswetši o ya go yo mongwe, ge yo mongwe a buile tseleng, goba a ile

1/cont.

kgweding o ya go yo mongwe. O ya itikalekiša ka bona. Ge e le ba bantšhi, bangwe ba a mo duma, ba fele ba se mmone. Basadi ba bantšhi ba phela ka dintwa, monna ge a humane ba sa helehetšana, o loka mokgwathō, ya eba jabere-jabere. Ge a reka dikobo, o reka tša go swana. Ge a sega mesēsē, o sega ya go swana. Ga ba je ka moka, yo mongwe le yo mongwe o ja ka ga gage. O apea ka gagage. Mongwe le mongwe o hlokometše bana ba gage, ga go yo a dišetsang mongwe bana ba gage.

ENDS. 5. 196